

deColoNnize

kuratorzy: A-A Collective (Zygmunt Borawski, Srdjan Zlokapa, Furio Montoli, Martin Marker), Michał Murawski

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim na 18. Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji w 2023 r.

KONCEPCJA WYSTAWY

deColoNNize

[De-kolo(um)nizacja Lub De-kolonialna Kolumnada]

Nie-uporządkowane studium (peryferyjnego) impe-realizmu

Kolumna – i jej zbiorowa forma, kolumnada – jest najbardziej bezczelnie kanoniczną manifestacją imperializmu w architekturze. Nasza propozycja wystawy w pawilonie Polskim na 18-tym Biennale Architektury w Wenecji zatytułowana - **deColoNNize** – bada, analizuje i proponuje kolumnady dla nowego świata, który powstanie po zwycięstwie Ukrainy w wojnie przeciwko brutalnemu najeźdźcy - Rosji. Zwycięstwie, które doprowadzi w konsekwencji do upadku neo-stalinowskiego faszystowskiego imperium roZyjZkiego, którego obraz bazuje na kakofonii beznadziejnie dysfunkcyjnych form fallicznych (czy to styropianowych kolumnad, czy przestarzałych bateriach rakietowych).

Pytania, które stawia **deColoNNize**, są zakorzenione w historii Polski jako kraju zarówno historycznie skolonizowanego, jak i kolonizującego swoich sąsiadów. Jednocześnie stanowią zestaw ugruntowanych, kontekstualnych i opartych na współpracy uczestników odpowiedzi na wyzwanie postawione przez dyrektorkę 18. Biennale Architektury w Wenecji - Lesley Lokko: stworzyć „laboratorium przyszłości, czasu i przestrzeni, w których spekulacje na temat znaczenia [architektury] dla tego świata – i świata przeszłego – mają miejsce”.

deColoNNize powstało przy współpracy grupy architektów i naukowców, którzy pracują nad fizyczną transformacją przestrzeni postsocjalistycznych oraz prowadzą nad nimi badania porównawcze i multidyscyplinarne.

Do współtworzenia naszego projektu zaprosiliśmy również grono młodych architektów, naukowców i artystów, pochodzących (i pracujących) z takich krajów jak Ukraina, Gruzja, Zambia, Stany Zjednoczone, Gambia, Polska, czy Korea. Ostateczna grupa uczestników projektu zostanie ujawniona w Listopadzie 2022 roku.

W katalogu wystawy znajdą się eseje tekstowe i wizualne autorstwa kuratorów projektu oraz zaproszonych gości i naukowców.

Instalacja pawilonu składa się z “*wypaczonej*”, wspólnie zaprojektowanej kolumnady składającej się z 12 pojedynczych kolumn. Projekty sześciu kolumn zostaną wykonane przez kuratorów pawilonu i będą stanowiły repliki sześciu faktycznie istniejących kolumn, reprezentujących różnorodność imperialnych form, porządków i praktyk rozmieszczonych na czterech kontynentach. Zaproszeni uczestnicy zostaną zaproszeni do wykonania projektów lub replik sześciu kolejnych kolumn (spekulacyjnych lub historycznych, prawdziwych lub fałszywych, dystopijnych lub utopijnych) według własnego wyboru, w porozumieniu z kuratorami.

Zadane przez nas w toku wystawy pytania – i ich związek z tematem 18. edycji Biennale Architektury w Wenecji – najdobitniej wyrażają się w poniżej zacytowanym anonimowym wierszu, wyrytym na spodzie głowicy styropianowej kolumny znajdującej się w Skopje, a odkrytym w 2022 roku.

Gdy już zdekolonizujemy

Rosję i inne kolonialne

Imperialne odpadki

Czy nadal będą istnieć kolumnady?

I kolumny

Z nowymi porządkami

I innymi głowicami

Lub czy Przyszłość

Po tym jak opuści

Laboratorium

Zrzecze się porządku

I głowic

I przenosić będzie swój ciężar odmiennie?

STRESZCZENIE SCENARIUSZA WYSTAWY

Temat:

deColoNNize

nie-uporządkowane studium (peryferyjnego) imper-ealizmu

Data wystawy:

20.05 - 26.11 2023

Adresaci:

Uczestnicy i zwiedzający 18. międzynarodowe Biennale Architektury w Wenecji w 2023 roku

Cele wystawy:

Promocja Polski na Biennale Architektury w Wenecji w 2023 roku poprzez przedstawienie odpowiedzi na temat przewodni Biennale sformułowany przez kuratorkę generalną Lesley Lokko : Laboratorium przyszłości [eng. The Laboratory of the Future]). Projekt w sposób odważny, konsekwentny, szczegółowy i precyzyjny porusza zagadnienia istotne dla współczesnej sytuacji architektury, zarówno w wymiarze lokalnym jak i globalnym.

Metody i techniki przedstawienia zadanej tematyki:

Wystawa w pawilonie Polskim zakładać będzie prezentację pełnoskalowych reprodukcji fragmentów kolumn przedstawiających sześć architektonicznych porządków, które istniały lub istnieją nadal, w budynkach/konstrukcjach najdobitniej reprezentujących państwa lub organizacje, uznane na przestrzeni wieków za twory polityczno-społeczne o znaczeniu lub ambicjach imperialnych. Dodatkowo wystawa zostanie uzupełniona o kolejne sześć kolumn, które będą projektami wykonanymi przez zaproszonych gości z całego świata (6 gości). Projekty te będą modelami koncepcyjnymi wykonanymi w dowolnej technice i w porozumieniu z kuratorami. Kolumny sześciu „imperiiów” zostaną wykonane z polistyrenu ekstrudowanego. Każdej kolumnie – „imperialnej” i „spekulatywnej” towarzyszyć będzie tekst wyjaśniający historię oraz powód wyboru konkretnego budynku/konstrukcji.

Dodatkowe środki przedstawienia tematu przewodniego pawilonu:

- broszury w formacie A4
- katalog z tekstem przewodnim wystawy; esejami tekstowymi; esejami fotograficznymi; rysunkami studialnymi prezentowanych „imper-realnych” kolumn; projektami nowych kolumn.
- spotkania i konferencje, z zaproszonymi gośćmi i kuratorami pawilonu polskiego

Główne założenie wystawy

Głównym założeniem wystawy jest wszczęcie dyskusji o realnej i symbolicznej apropiacji najbardziej podstawowych form klasycznej architektury dokonanych przez prezentowane „imperia”, i jak stopniowo owe formy stały się symbolem dominacji i kolonizacji przez silniejsze organizmy państwowo-instytucjonalne. W dalszej części wystawa polegać będzie na próbie dekonstrukcji zadanych symboli i stworzenie odpowiedzi na to w jaki sposób, lub czy w ogóle, jest możliwe „oczyszczenie” przedstawionych elementów z ich negatywnych konotacji w celu użycia ich dla dobra przyszłych otwartych i tolerancyjnych społeczeństw.

Repliki sześciu „imperialnych” kolumn:

Kolumna nr.1 / Związek Radziecki

Budynek: Pałac Kultury i Nauki

Kolumna nr.2 / Kościół katolicki

Budynek: Bazylika Matki Boskiej Królowej Pokoju w Jamusukro

Kolumna nr.3 / Imperium Brytyjskie

Budynek: Rashtrapati Bhavan

Kolumna nr.4 / III Rzesza

Budynek / Konstrukcja: Stadion w Norymberdze

Kolumna nr.5 / Stany Zjednoczone Ameryki

Budynek: World Trade Center

Kolumna nr.6 / Chińska Republika Ludowa

Budynek / Konstrukcja: Autostrada A-1